

KARIÉROVÉ SLUŽBY NA UNIVERZITE PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA V KOŠICIACH¹

Veronika Zibrinyiová, Univerzitné poradenské centrum UPJŠ v Košiciach

Poradenstvo a kariérové služby na slovenských vysokých školách

Na Slovensku nie sú poradenské, resp. kariérové centrá na vysokých školách štandardom. Priamo (finančne) podporované nie sú ani z úrovne štátu, preto rozhodnutie založiť a prevádzkovať tieto centrá je na konkrétnej vysokej škole. Momentálne existujú v rôznych podobách (informácie získané z webových stránok jednotlivých vysokých škôl). Napríklad, Univerzitné pastoračné centrum na Prešovskej univerzite v Prešove, Centrum protidrogových a poradenských služieb pri Technickej univerzite v Košiciach, Psychologická poradňa na Univerzite Komenského v Bratislave, Poradenské centrum na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave (určené študentom so špecifickými potrebami), Kariérne centrum na Ekonomickej univerzite v Bratislave (študentom sprostredkúva kontakt so zamestnávateľmi), Centrum podpory študentov so špecifickými potrebami na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave (študentom so špecifickými potrebami ponúkajú aj psychologické a sociálne poradenstvo), Centrum psychologickéj podpory Žilinskej univerzity v Žiline (v rámci psychologického poradenstva poskytujú aj pomoc pri identifikácii kariérneho ukotvenia) a iné.

Ak sa zameriame na poskytovanie kariérového poradenstva, tieto služby poskytuje Kariérne centrum na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, Poradenské a servisné centrum na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, Poradenské centrum na Katolíckej univerzite v Ružomberku, Centrum podpory študentov na Trnavskej univerzite v Trnave, Centrum kariérneho poradenstva na Univerzite J. Selyeho v Komárne, či Univerzitné poradenské centrum na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Na vysokých školách teda neexistuje jednotný systém poradenských služieb. Z uvedeného však môžeme usúdiť, že väčšina vysokých škôl aspoň v nejakej forme podporné a poradenské služby svojim študentom poskytuje. Cieľom tohto článku je poskytnúť informácie o fungovaní kariérových služieb a najmä o spolupráci so zamestnávateľmi v slovenských podmienkach na príklade Univerzitného poradenského centra Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ).

UPJŠ v Košiciach má záujem byť medzinárodne etablovanou inštitúciou. Pozorne sledujeme trendy a smerovanie poradenských a špeciálne kariérových služieb na univerzitách v zahraničí. Univerzitné poradenské centrum UPJŠ v Košiciach (UNIPOC) je centrom s celouniverzitnou pôsobnosťou. Jeho poslaním je poskytovať bezplatne všetkým študentom Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach poradenstvo, konkrétne psychologické, právne, sociálne a kariérové.

¹ Príspevok bol v r. 2018 ocenený v súťaži „Národná cena kariérového poradenstva“

Kariérové poradenstvo môžu využívať aj naši absolventi. UNIPOC má zároveň na starosti aj podporu a starostlivosť o študentov so špecifickými potrebami. Podľa nášho názoru, poradenstvo a konkrétne kariérové poradenstvo a spolupráca so zamestnávateľmi na vysoké školy nevyhnutne patrí. Naším zámerom je v rámci kariérových služieb zlepšovať uplatniteľnosť našich absolventov na pracovnom trhu a v rámci psychologického, právneho, sociálneho poradenstva a podpory študentov so špecifickými potrebami pôsobiť preventívne a pomáhať pri problémoch, ktoré by mohli ohroziť úspešné ukončenie štúdia našich študentov.

Kariérové služby na UPJŠ v Košiciach

Kariérové poradenstvo je súčasťou komplexných kariérových služieb, v rámci ktorých staviame na štyroch základoch (viď Obrázok 1). Študentom v prvom rade poskytujeme **informácie** (o situácii na pracovnom trhu, možnostiach zamestnať sa, o správnej príprave životopisu, motivačných listov a pod.), pracujeme s nimi na zlepšení **sebapoznania** (identifikácia silných a slabých stránok, uvedomenie si vlastných kompetencií) a poskytujeme im možnosti **rozvoja zručností** (so zreteľom na rozvoj zručností pre riadenie vlastnej kariéry). Prirodzeným pokračovaním týchto služieb je podľa nášho názoru sprostredkovanie kontaktu s praxou, so zamestnávateľmi, resp. s **pracovnými príležitosťami** (stáže, pracovné ponuky, dobrovoľníctvo).

Obr. 1 Kariérové služby na UPJŠ v Košiciach

Práve na to reagujeme na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach vytvorením Career Club UPJŠ. Jeho cieľom je dlhodobá spolupráca univerzity a zamestnávateľov na zlepšovaní pripravenosti študentov pre pracovný trh a zároveň na vytváraní príležitostí na uplatnenie ich potenciálu. Ideálnym výsledkom tejto spolupráce by mal byť kvalitný študent a absolvent na kvalitnom a schopnostiam zodpovedajúcom pracovnom mieste. Univerzita takto reaguje na potreby študentov, ktorí každoročne v rámci spätnej väzby, uvádzajú požiadavku zvýšenia spolupráce univerzity (resp. výučby) s praxou. Zároveň reagujeme na potreby pracovného trhu,

kedy majú zamestnávateľia v čase historicky nízkej nezamestnanosti problém s obsadzovaním pracovných pozícií.

Spolupráca so zamestnávateľmi – Career Club UPJŠ

Career Club UPJŠ sme založili vo februári 2018 za účelom dlhodobej spolupráce zamestnávateľov s univerzitou v oblasti zlepšovania pripravenosti študentov pre pracovný trh a sprostredkovania pracovných príležitostí. Career Club UPJŠ má v súčasnosti 11 členov a s ďalšími zamestnávateľmi rokujeme. Veríme, že aktivita prinesie našim študentom úspech na pracovnom trhu a povedie k zvýšeniu ich šance zamestnať sa vo vyštudovanom odbore.

Cieľové skupiny, pre ktoré sme klub vytvorili, sú tri – študenti a absolventi Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a zamestnávateľia (či už na Slovensku alebo v zahraničí). Študentom a absolventom prinášajú aktivity Career Club UPJŠ kvalitné, na mieru šité pracovné príležitosti a zaujímavé ocenenia od zamestnávateľov. Študenti sa tiež môžu stretávať s expertami z praxe, buď v rámci výučby, alebo počas samostatných workshopov a tréningov. Taktiež je v príprave spolupráca so zamestnávateľmi na záverečných prácach. O týchto možnostiach sa môžu dozvedieť prostredníctvom Akademického informačného systému AiS2, univerzitného emailu, webovej stránky univerzity a Univerzitného poradenského centra a prostredníctvom sociálnych sietí univerzity a Univerzitného poradenského centra.

Zamestnávateľom prináša členstvo v klube priamy prístup k študentom a absolventom jednej z najlepších univerzít na Slovensku. Medzi výhody momentálne bezplatného členstva v klube patrí možnosť sprostredkovať pracovné ponuky (resp. stáže, či dobrovoľnícke príležitosti) našim študentom prostredníctvom Akademického informačného systému, možnosť realizovať workshopy, prednášky či dokonca pracovné pohovory na pôde našej univerzity, možnosť nadviazať spoluprácu s konkrétnou fakultou, či študijným odborom, možnosť spolupráce na záverečných prácach a mnohé iné. Veríme, že v blízkej budúcnosti bude pridanou hodnotou aj spolupráca na kvalitných vedeckých projektoch v oblasti transferu. Zamestnávateľov aktívne oslovujeme, informácie môžu získať aj z médií a prostredníctvom partnerov univerzity (napr. obchodné komory).

Career Club UPJŠ propagujeme tiež v rámci univerzitných médií (časopis Univeristas Šafarikiana, časopis Univerzál, Študentský rozhlas Košice ŠtuRKO; univerzitná televízia UniTv) a webových stránok. V rámci propagácie navonok sme vydali tlačovú správu o otvorení Career Club UPJŠ, následne sme poskytli rozhovor RTVS (Rádio Regina – východ) a publikovali krátky príspevok v časopise Connection, ktorý vydáva Americká obchodná komora v Slovenskej republike. Samozrejmosťou je aj propagácia na sociálnych sieťach (Facebook, Instagram, LinkedIn) a prostredníctvom osobného kontaktu (networking).

Sprostredkovanie pracovných príležitostí študentom a absolventom UPJŠ v Košiciach

Pracovné príležitosti, stáže či dobrovoľnícke príležitosti sprostredkujeme študentom prostredníctvom Akademického informačného systému AiS2. AiS2 je komplexný informačný systém, na ktorom pracuje tím vývojárov z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Tento

systém, okrem iného, organizuje akademický život študenta, obsahuje informácie o rozvrhu, termínoch a výsledkoch skúšok či priebežných hodnotení, každý študent teda musí s týmto systémom pracovať priebežne počas akademického roka. V rámci AiS2 sme v študentskom zobrazení pridali rozšírenie s názvom Trh práce, ktoré slúži práve na zverejňovanie pracovných ponúk.

Hlavný dôraz kladieme na kvalitu sprostredkovaných pracovných príležitostí. Keďže naším cieľom je sprostredkovať študentom kvalitné pracovné príležitosti zodpovedajúce ich odboru štúdia, zaslané pracovné ponuky filtrujeme (podľa fakulty, študijného odboru, ročníka štúdia, stupňa štúdia a pod.). Zároveň si vyhradujeme právo odmietnuť pracovné ponuky, ktoré tieto podmienky nespĺňajú. Zverejnením pracovnej príležitosti dávame študentovi záväzok, že ponuka, ktorú vidí vo svojom Akademickom informačnom systéme je vhodná práve preňho a že daný zamestnávateľ má záujem zamestnať študenta/absolventa UPJŠ v Košiciach. Zároveň tak dávame záväzok zamestnávateľovi, že jeho pracovná ponuka bude sprostredkovaná iba študentom Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a prípadne iba študentom vybraných ročníkov, fakúlt, či študijných odborov.

Úspešnosť spolupráce so zamestnávateľmi

Podľa dostupných informácií, žiadna z vysokých škôl na Slovensku podobnú systematickú spoluprácu so zamestnávateľmi nerealizuje, prípadne ju realizuje na úrovni fakúlt alebo jednotlivých pracovísk. Výhoda celouniverzitnej spolupráce je však z nášho pohľadu kľúčová, keďže zamestnávateľ potrebuje pre svoje fungovanie získať zamestnancov na najrôznejšie pracovné pozície. Ako klasická univerzita pripravujeme odborníkov v mnohých oblastiach – lekárov, odborníkov z prírodovedných disciplín, matematiky a informatiky, učiteľov, právnikov, odborníkov pre oblasť verejnej správy, filozofie, jazykov, psychológie a sociálnej práce. Ako príklad úspešnej spolupráce jedného zamestnávateľa s viacerými pracoviskami uvádzame aktuálne výstupy spolupráce s košickou spoločnosťou, ktorá sa venuje kybernetickej bezpečnosti:

- Ocenenie najlepšej diplomovej práce na Lekárskej fakulte UPJŠ novým Iphonom.
- Vytvorenie platenej letnej stáže pre študentov masmediálnych štúdií Filozofickej fakulty UPJŠ za účelom založenia, spustenia a vytvárania obsahu pre YouTube kanál spoločnosti.
- Spolupráca na dizertačných prácach, expert zo spoločnosti v pozícii konzultanta špecialistu – rôzne fakulty, sústredenie sa na zaujímavosť a praktický prínos témy, nie na konkrétnu fakultu či študijný odbor.
- Účasť spoločnosti na podujatiach UNIPOC (napr. Deň kariéry – veľtrh pracovných príležitostí, Kariérová polhodinka – krátke diskusie so zamestnávateľmi na tému kariéry, či tréningový program zameraný na rozvoj podnikavosti – Podnikni niečo!).

Úspešnosť Career Clubu UPJŠ u zamestnávateľov budeme merať prostredníctvom porovnania vstupného a výstupného dotazníka od jednotlivých členov tohto klubu. Momentálne nie je

ukončený prvý akademický rok fungovania klubu, takže prvé dáta ešte k dispozícii nemáme. Oba dotazníky sú zamerané na očakávania zamestnávateľov od členstva v klube a ich následné (ne)splnenie. Samotnou spätnou väzbou bude v konečnom dôsledku aj počet členov klubu v nasledujúcich akademických rokoch. Čo sa týka študentov, plánujeme sledovať počet zobrazení jednotlivých pracovných ponúk v Akademickom informačnom systéme a tiež hodnotiť návštevnosť podujatí, ktoré Career Club generuje. Zároveň každý samostatný workshop/tréning realizovaný v spolupráci s členmi klubu bude spojený s hodnotením od účastníkov. Sledujeme aj spätnú väzbu, ktorú študenti každoročne univerzite odovzdávajú.

Podľa nášho názoru je podobná spolupráca so zamestnávateľmi prenositeľná aj na iné vysoké školy (prípadne aj stredné). Výhodu majú vysoké školy, ktoré využívajú Akademický informačný systém AiS2, jedná sa o 16 vysokých škôl na Slovensku, pracovné príležitosti by teda mohli vysoké školy sprostredkovať viac ako 100 tisíc študentom, čo je viac ako 50% všetkých študentov slovenských vysokých škôl. Rozšírenie „Trh práce“, ktoré slúži na zverejňovanie pracovných ponúk študentom, je už v súčasnosti prístupné každej vysokej škole využívajúcej AiS2, ktorá o to má záujem. Udržateľnosť Career Club UPJŠ bude závisieť od aktivity a záujmu študentov a absolventov, ale aj od situácie na pracovnom trhu. Podľa skúseností zo zahraničia sú podobné aktivity dlhodobo udržateľné, za predpokladu, že sa ich charakter prispôbuje zmenám pracovného trhu.

Mgr. Veronika Zibrinyiová, PhD.

Je riaditeľkou Univerzitného poradenského centra na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach od septembra 2016. Úspešne absolvovala jednodoborové magisterské štúdium psychológie a doktorandské štúdium v odbore Sociálna psychológia a psychológia práce na UPJŠ v Košiciach. V rámci ďalšieho vzdelávania absolvovala tréningový program na University of Iceland v Reykjavíku (tréning zameraný na zručnosti pre riadenie vlastnej kariéry, informačno-komunikačné technológie v kariérovom poradenstve a networking) a navštívila kariérové centrá na Univerzite v Oxforde a na Univerzite v Aberdeene.

Citujte ako:

Zibrinyiová, V. (2018). Kariérové služby na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. In: *Kariérové poradenstvo v teórii a praxi* [online], 2018 (14), str. 51 - 55. Dostupné na internete: <https://www.euroguidance.sk/>. ISSN 1338-8231